Aanbevelingen van de Deinse Denkers rond het thema ‘ontharden en vergroenen’

Algemene doelstellingen

18 maart 2026 kwam het burgerpanel “Deinse Denkers” samen rond het thema ‘ontharden en vergroenen’, een concrete doelstelling uit het nieuwe meerjarenplan.

De bijeenkomst had twee doelstellingen:

- Het draagvlak voor onthardingsinitiatieven bij onze inwoners onderzoeken. Het panel brengt in kaart welke argumenten en bekommernissen belangrijk zijn en welke randvoorwaarden het beleid kunnen ondersteunen.
- De milieudienst plant onthardingsprojecten uit te voeren. Het burgerpanel geeft concrete adviezen voor de aanpak van en participatie bij dergelijke projecten.

Draagvlak voor ontharden en vergroenen in Deinze

1. Bezorgdheid rond klimaateffecten

Burgers ondervinden de klimaateffecten in hun dagelijks leven. Hitte, droogte en wateroverlast zijn concrete problemen die mensen zelf zien en ervaren in hun dagelijks leven. De bezorgdheid daarover is zeer breed gedeeld. Burgers verwachten ook van het lokaal bestuur om actie te ondernemen om die risico’s te beperken.

2. Er is een groot draagvlak

Er is zeer ruime steun voor ontharding en vergroening. Deze steun geldt voor het algemene idee dat ontharding nodig en nuttig is. Maar ook tegenover de concrete toepassing ‘mag mijn straat een stuk onthard worden’ staat een ruime meerderheid positief.

Het burgerpanel op zich is geen representatieve steekproef. De resultaten liggen wel in dezelfde lijn als een ander recent onderzoek van de UGent[1]. Ook hieruit blijkt de steun voor onthardingsinitiatieven groter dan (soms) de perceptie is.

3. Private eigendom mag (meer) gecontroleerd worden

Zonder regels gaan mensen op hun privé-eigendom geen rekening houden met teveel verharding. Het is nodig dat de overheid grenzen stelt en bepaalt wat wel mag, en wanneer er teveel verhard wordt. Deze regels gelden voor iedereen en moeten ook nageleefd worden. De meeste mensen vinden dat de overheid meer actief kan controleren op de naleving.

---

[1] https://www.rewildthecity.eu/nl-be/publications/quantitative-research-into-barriers-and-drivers-for-desealing-among-citizens

4. Vergroenen is aangenamer en gezonder

Naast de nood aan ontharding vinden burgers projecten waarbij straten en pleinen heringericht worden met meer groen, op zich al veel aangenamer. Het resultaat is (bijna) altijd mooier en gezelliger dan de oorspronkelijke situatie. Het effect op de gezondheid (luchtkwaliteit, aanzetten tot meer beweging en mentale rust) wordt eveneens belangrijk gevonden. Daarnaast vinden burgers meer groen in het straatbeeld ook goed voor de biodiversiteit en de waarde van hun woning.

5. Bezorgdheid over onderhoud

De voornaamste bezorgdheid bij ontharding in straten en pleinen is het onderhoud. Groenafval kan lang blijven liggen, planten zijn niet altijd goed onderhouden… Dat kan storend zijn voor buurtbewoners.

6. Waak over toegankelijkheid

Een andere bezorgdheid is dat groenzones minder toegankelijk zijn voor minder mobiele mensen (rolstoel, buggy, rollator…). Daarbij is extra aandacht nodig voor slecht weer. Groenzones zijn meer slechtweer-gevoelig dan een betonnen terrein. Zorg voor doorgangen die ook bij slecht goed begaanbaar blijven.

7. Parkeergelegenheid en bereikbaarheid

Soms botsen onthardingsprojecten op bezwaren omwille van verminderde bereikbaarheid en het verdwijnen van parkeerplaatsen. Dat bleek in het burgerpanel slechts zeer beperkt een issue. Dit kan te verklaren zijn vanwege het landelijk karakter van Deinze, waardoor op veel plaatsen geen parkeerproblemen ervaren worden. Het kan ook een teken zijn dat Stad Deinze bij huidige onthardingsprojecten voldoende rekening houdt met deze bezorgdheid, waardoor het niet als een probleem ervaren wordt.

Randvoorwaarden voor onthardingsprojecten

De milieudienst werkt aan een aanpak om burgers te informeren over en betrekken bij toekomstige onthardingsprojecten. Het burgerpanel geeft hiervoor aanbevelingen:

1. Communicatie

- Communicatie is geen bijkomstigheid, investeer voldoende tijd en energie om helder, duidelijk, tijdig en voldoende te communiceren naar buurtbewoners.

- Algemene communicatie rond geplande openbare werken verloopt best per brief naar alle buurtbewoners. (Vergeet hierbij geen zijstraten die ook impact kunnen hebben van de werken of het eindresultaat).

- Organiseer een informatiemoment voor de buurtbewoners ter plaatse. Vanuit de stad moet heel helder gemaakt worden of er nog inspraak mogelijk is, en rond welk onderdeel van de plannen.

- Online informatie, via website of Facebook, kan interessant zijn voor aanvullende informatie. Dit zijn goede kanalen om updates en informatie mee te geven voor mensen die geïnteresseerd zijn in het verloop van de werken.

- Informeer burgers over wat de toekomst brengt als er niet ingegrepen wordt (bv in geval van droogte, hitte en/of wateroverlast)

- Toon zeker hoe de nieuwe straat er zal uitzien. Dit zal mooier zijn dan de huidige status, en zo draagvlak versterken.

- Anticiperen op bezorgdheden van buurtbewoners:
    - Benoem mogelijke parkeer en circulatieproblemen (en stel oplossingen voor).
    - Geef informatie rond de soorten aanplanting, gebruikte materialen…
    - Geef mee hoe het groen goed onderhouden zal worden

2. Inhoudelijk participatie

- Ontharding in een buurt dient op maat van de bewoners/gebruikers te gebeuren. Het is aan de stad om een evenwicht te vinden tussen wat nodig is voor het klimaat/leefomgeving enerzijds en het gebruik van de buurt anderzijds.

- Maak duidelijk dat de stad vanuit een bepaalde technische expertise locaties, aanpak en materialen kiest. Die expertise moet burgers vertrouwen geven.

- Het type groen is iets waarvoor de mening van buurtbewoners gevraagd kan worden.

- De stad kan proberen ook private eigendom mee te nemen in geplande werken. Buurtbewoners kunnen dan vrijwillig mee instappen voor een lagere kost en inspanning. Voor de straat kan het een mooi en uniform geheel op leveren.

3. Inhoudelijke randvoorwaarden

- Vergeet de wagen niet. De meeste mensen maken nog altijd veel verplaatsingen met een auto. Dat zal zo blijven. Zorg dat wagens ook in het ‘straatbeeld van de toekomst’ een plaats hebben.
- De veiligheid en verkeersveiligheid verbeteren zijn 2 thema’s om altijd mee te nemen. Maak bij herinrichting van een straat of plein altijd de controle op een verbetering van de verkeersveiligheid.

- Let op de toegankelijkheid voor minder mobiele mensen (rolstoel, buggy, rollator…). Daarbij is extra aandacht nodig voor slecht weer.

- Maak een goede keuze van het groen dat aangeplant wordt. Sommige planten vergen minder onderhoud dan andere.